

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จากใบป้าหนั้น

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ถักสาน หรือประดิษฐ์ขึ้นจากใบป้าหนั้นเป็นหลัก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ใบป้าหนั้น หมายถึง พืชใบเลี้ยงเดี่ยวที่เรียกว่า “ลำเจียก” หรือ “การะเกต” จัดเป็นเตยทะเลชนิดหนึ่ง ขึ้นตามริมทะเลที่มีดินทราย เส้นใบมีคุณสมบัติเหมาะที่จะนำมาถักสานเป็นผลิตภัณฑ์ โดยนำใบป้าหนั้น มาลนไฟหรือต้ม กรีดกระดูกแกนกลางออก ใช้ไม้ไผ่ครูดหรือรีด กรีดหรือเลียดเป็นเส้นตามขนาดที่ต้องการ นำไปแช่น้ำ ตากให้แห้งสนิทโดยใช้ความร้อนจากแสงอาทิตย์ แล้วใช้ไม้ไผ่ครูดเส้นให้มีผิวมัน และเนียนนุ่ม
- ๒.๒ ผลิตภัณฑ์จากใบป้าหนั้น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ถักสานหรือประดิษฐ์ขึ้นจากใบป้าหนั้นเป็นวัสดุหลัก อาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น เพื่อให้เกิดความแข็งแรง เรียบร้อย และสวยงาม

๓. ประเภท

- ๓.๑ ผลิตภัณฑ์จากใบป้าหนั้น แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ
- ๓.๑.๑ เสื่อใบป้าหนั้น
- ๓.๑.๒ ของใช้ทั่วไป เช่น กระเป๋า หมวก รองเท้า แผ่นรองจาน ชองใส่แว่นตา

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๔.๑ ลักษณะทั่วไป
- ๔.๑.๑ ต้องมีรูปทรงสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง
- ๔.๑.๒ ต้องไม่มีปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน
- ๔.๒ เส้นใบป้าหนั้น
- ๔.๒.๑ ต้องมีขนาดเส้นสม่ำเสมอ ไม่มีจุดต่าง รอยต่าง หรือกระ อย่างเด่นชัด
- ๔.๒.๒ ต้องเรียบ มันเงา เนียนนุ่ม เหนียว ไม่เป็นขุย ขาด หรือแตก

๔.๓ การถักสาน

ต้องเรียบเสมอกัน แน่นหนา มีช่องไฟสม่ำเสมอ เส้นไม้บิด หัก งอ ขาด หรือแตก

๔.๔ ลวดลาย (ถ้ามี)

ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ และต้องไม่เห็นรอยต่อตลอดชิ้นงานอย่างเด่นชัด

๔.๕ สี (ถ้ามี)

ต้องมีสีสม่ำเสมอ ยกเว้นกรณีที่มีการย้อมไล่ระดับสี หรือสาดสลับสีในชิ้นงานเดียวกัน สีต้องไม่ตก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

๔.๖ การเก็บริม

ต้องเรียบร้อยสวยงาม ประณีตสม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน

๔.๗ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

การประกอบด้วยวัสดุอื่นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง มั่นคง สวยงาม ต้องมีความประณีต เหมาะสม ติดแน่น คงทน

๔.๘ การเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ มีความเงาสม่ำเสมอ ไม่กรอบ ไม่แตก ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเม็ด และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๔.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และต้องไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔.๙ การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุผลิตภัณฑ์จากใบปาดนั้นในภาชนะบรรจุที่สะอาด เรียบร้อย และแข็งแรงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์จากใบปาดนั้นได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์จากใบปาดนั้นทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น กระเป่าใบปาดนั้น

(๒) เดือน ปีที่ทำ

(๓) ข้อแนะนำในการใช้และดูแลรักษา (ถ้ามี)

(๔) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลผลิตจากใบปาหนันที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๙ ข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าผลผลิตจากใบปาหนันรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นใบปาหนัน การถักสาน ลวดลาย สี การเก็บริม การประกอบด้วยวัสดุอื่น และการเคลือบเงา ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๘ จึงจะถือว่าผลผลิตจากใบปาหนันรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างผลผลิตจากใบปาหนันต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ และข้อ ๗.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผลผลิตจากใบปาหนันรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

- ๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นใบปาหนัน การถักสาน ลวดลาย สี การเก็บริม การประกอบด้วยวัสดุอื่น และการเคลือบเงา
- ๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผลผลิตจากใบปาหนันอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องมีรูปทรงสวยงาม เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง	๔	๓	๒	๑
	ต้องไม่มีรารปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
เส้นใบปาหนัน	ต้องมีขนาดเส้นสม่ำเสมอ ไม่มีจุดต่าง รอยต่าง หรือกระ อย่างเด่นชัด	๔	๓	๒	๑
	ต้องเรียบ มั่นเงา เนียนนุ่ม เหนียว ไม่เป็นขุยขาด หรือแตก	๔	๓	๒	๑
การถักสาน	ต้องเรียบเสมอกัน แน่นหนา มีช่องไฟสม่ำเสมอ เส้นไม่บิด หัก งอ ขาด หรือแตก	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย (ถ้ามี)	ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ และต้องไม่เห็นรอยต่อตลอดชิ้นงานอย่างเด่นชัด	๔	๓	๒	๑
สี (ถ้ามี)	ต้องมีสีสม่ำเสมอ ยกเว้นกรณีที่มีการย้อมไล่ระดับสี หรือสานสลับสีในชิ้นงานเดียวกัน สีต้องไม่ตก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑
การเก็บริม	ต้องเรียบร้อยสวยงาม ประณีตสม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	การประกอบด้วยวัสดุอื่นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง มั่นคง สวยงาม ต้องมีความประณีตเหมาะสม ติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ มีความเงาสม่ำเสมอ ไม่กรอบ ไม่แตก ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเม็ด และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ	๔	๓	๒	๑

๘.๒ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลากให้ตรวจพินิจ